

మన చుట్టూ ఆర్థిక కార్యకలాపాలు

అధ్యాయం

14

ప్రగతికి మూలం ఆర్థిక కార్యకలాపాలు, అది లేకపోవడం భౌతిక ఇబ్బందులను తెస్తుంది. ఫలవంతమైన ఆర్థిక కార్యకలాపాలు లేకపోవడం ప్రస్తుత ప్రగతికి మరియు భవిష్యత్తు వృద్ధి రెండింటినీ ప్రమాదంలో పడేస్తుంది.ది.

— కౌటిల్య అర్థశాస్త్రం

పెద్ద ప్రశ్నలు ?

1. ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ఎలా వర్గీకరిస్తారు?
2. వీటి ప్రత్యేకత ఏమిటి?
కార్యకలాపాలను రంగాలుగా విభజించాలా?
3. మూడు రంగాలు ఎలా అనుసంధానించబడి ఉన్నాయి?

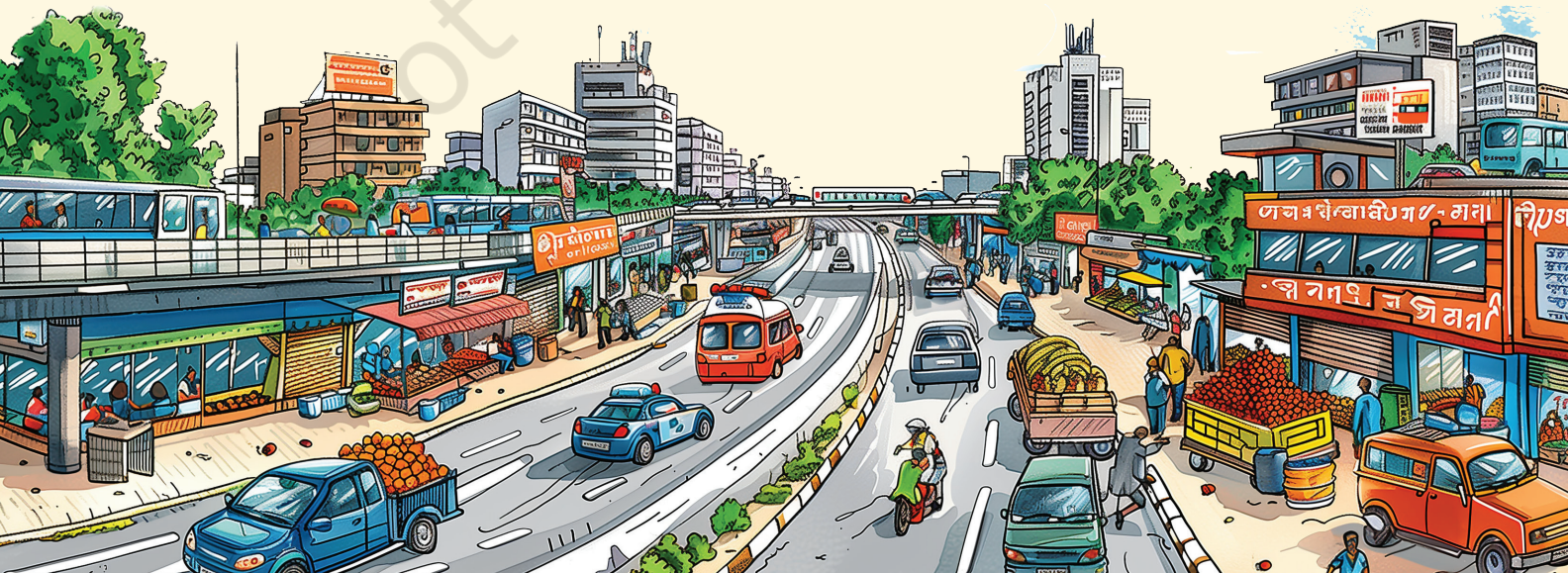

0681CH14

పరిచయం

13వ అధ్యాయంలో, మనం రెండు రకాల కార్యకలాపాల గురించి నేర్చుకున్నాము - ఆర్థిక మరియు ఆర్థికేతర కార్యకలాపాలు. **ద్రవ్య విలువను** సృష్టించే కార్యకలాపాలు వాటిని ఆర్థిక కార్యకలాపాలు అంటారు. ఆర్థికేతర కార్యకలాపాల ప్రాముఖ్యత గురించి కూడా తెలుసుకున్నాం. ఈ కార్యకలాపాలను మరింత మెరుగ్గా అర్థం చేసుకోవడానికి, ఆర్థిక కార్యకలాపాలు ఎలా వర్గీకరించబడతాయో మరియు వాటికి తేడా ఏమిటో ఈ అధ్యాయంలో అన్వేషిద్దాం.

ద్రవ్య విలువ:
డబ్బు పరంగా కొలవగలిగే వస్తువు విలువ.

ఆర్థిక రంగాలు:
ఒక దేశం
యొక్క ఆర్థిక
ప్రగతికి
దోహదపడే
వివిధ
కార్యకలాపాలను
కలిగి ఉన్న
విస్తృత
రంగాలు.

దశాబ్దాలుగా, ఆర్థిక కార్యకలాపాల సంఖ్య విపరీతంగా పెరిగింది. ఉదాహరణకు, గతంలో చాలా మంది ప్రజలు వ్యవసాయం, పశువుల పెంపకం, పనిముట్ల ఉత్పత్తి, కుండల తయారీ, నేత వస్త్రం వంటి కార్యకలాపాలలో నిమగ్నమై ఉండేవారు. సమాజం అభివృద్ధి చెందుతున్న కొద్దీ, ప్రజలు తమ జీవనోపాధిని సంపాదించే ఆర్థిక కార్యకలాపాల సంఖ్య విస్తృతంగా పెరిగింది.

నేడు, కంప్యూటర్లు, మొబైల్ ఫోన్లు మరియు డ్రెస్ల తయారీ; బ్యాంకులు, పాఠశాలలు మరియు హోటళ్లలో పనిచేయడం; రవాణా కోసం వివిధ రకాల వాహనాలను నడపడం; ఫర్నిచర్ తయారీ; యంత్రాలను ఉపయోగించి దుస్తులను టైలరింగ్ చేయడం; సాఫ్ట్వేర్ సృష్టించడం; రిఫ్రిజిరేటర్లు మరియు వాషింగ్ మెషిన్లను మరమ్మత్తు చేయడం వంటి విభిన్న ఆర్థిక కార్యకలాపాలు ఉన్నాయి. ఈ కార్యకలాపాలన్నింటినీ వర్గీకరించడం వల్ల అవి ఎలా పనిచేస్తాయో మరియు ఒకదానితో ఒకటి ఉన్న సంబంధాలను అర్థం చేసుకోవడానికి మనకు సహాయపడుతుంది.

ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ఆర్థిక రంగాలుగా వర్గీకరించడం

కొన్ని ఆర్థిక కార్యకలాపాలు సారూప్య లక్షణాలను పంచుకుంటాయి మరియు దీని ఆధారంగా, వాటిని కలిసి వర్గీకరించవచ్చు లేదా ఆర్థిక రంగాలు అని పిలువబడే విస్తృత సమూహాలుగా వర్గీకరించవచ్చు. మూడు ప్రధాన రకాల ఆర్థిక రంగాలు ప్రాథమిక, ద్వితీయ మరియు తృతీయ ఆర్థిక రంగాలు.

ముఖ్య పేజీలోని దృష్టాంతం ఈ వర్గాల క్రింద విస్తృత కార్యకలాపాలను వివరిస్తుంది.

క. ప్రాథమిక కార్యకలాపాలు

వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయడానికి ప్రజలు నేరుగా ప్రకృతిపై ఆధారపడే ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ప్రాథమిక కార్యకలాపాలు లేదా ప్రాథమిక రంగ ఆర్థిక కార్యకలాపాలు అంటారు. ఉదాహరణకు, వ్యవసాయ పొలాల నుండి ధాన్యాలు మరియు కూరగాయల సాగు, అడవుల నుండి కలపను

ప్రాథమిక రంగం:

వ్యవసాయం, చేపలు పట్టడం, అడవుల పెంపకం వంటి ప్రకృతి నుండి నేరుగా ముడి పదార్థాలను వెలికితీసే కార్యకలాపాల సమూహం.

ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ఆర్థిక రంగాలుగా వర్గీకరించడం

ప్రాథమిక రంగం

ద్వితీయ రంగం

తృతీయ రంగం

వ్యవసాయం

నిర్మాణం

ఆరోగ్య సంరక్షణ

మైనింగ్

తయారీ

వాణిజ్యం మరియు లాజిస్టిక్స్

చేపలు పట్టడం

నీటి సరఫరా

కమ్యూనికేషన్

పశువుల పెంపకం

సోలార్ పవర్

బ్యాంకింగ్

అటవీశాస్త్రం

విద్యుత్ ఉత్పత్తి

రవాణా

సేకరించడం, గనుల నుండి బొగ్గును వెలికితీయడం, చేపల పెంపకం నుండి చేపలు, కోళ్ల ఫారాల నుండి గుడ్లు మొదలైన పనులన్నీ ప్రాథమిక రంగ ఆర్థిక కార్యకలాపాలు.

వ్యవసాయం, మైనింగ్, చేపలు పట్టడం, పశువుల పెంపకం, అడవుల పెంపకం మొదలైనవి అత్యంత సాధారణ ప్రాథమిక కార్యకలాపాలు. ప్రాథమిక రంగాలలో కొన్ని రకాల కార్యకలాపాలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి.

గ్రీన్ హౌస్ వ్యవసాయం

మైనింగ్

చేపల పెంపకం (చేపల పెంపకం)

అటవీశాస్త్రం

పశువుల పెంపకం

దాని గురించి ఆలోచించండి

మీరు గతంలో చూసిన ఏవైనా ప్రాథమిక కార్యకలాపాల గురించి మీరు ఆలోచించగలరా? ఈ కార్యకలాపాలలో ఉపయోగించే సహజ వనరులు ఏమిటి? వాటిలో రెండింటి పేర్లు చెప్పండి మరియు మీ అనుభవాలను మీ సహవిద్యార్థులతో చర్చించండి.

- 1.
- 2.

ఖ. ద్వితీయ కార్యకలాపాలు

ప్రజలు ప్రాథమిక రంగం యొక్క ఉత్పాదనలపై ఆధారపడి వాటిని వస్తువులను ఉత్పత్తి చేయడానికి మార్చే ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ద్వితీయ కార్యకలాపాలు లేదా **ద్వితీయ రంగ ఆర్థిక** కార్యకలాపాలు అని పిలుస్తారు. ద్వితీయ రంగంలో భవనాలు, రోడ్లు మొదలైన వాటి నిర్మాణం మరియు నీరు, విద్యుత్, గ్యాస్ మరియు ఇతర అవసరాలను అందించడం ఉన్నాయి. ప్రాథమిక రంగం నుండి ముడి పదార్థాలను మరింత విక్రయించడానికి లేదా వినియోగించడానికి ఏదైనా ఇతర రూపంలోకి ప్రాసెస్ చేయడానికి కర్మాగారాలు మరియు ఉత్పత్తి యూనిట్లలో ఉత్పత్తుల తయారీ కూడా ఇందులో ఉంటుంది. మిల్లులలో పిండిని తయారు చేయడానికి వ్యవసాయ క్షేత్రాల నుండి పొందిన ధాన్యాల ప్రాసెసింగ్, వేరుశనగ నుండి చమురు వెలికితీత మరియు టీని పొందడానికి టీ ఆకుల ప్రాసెసింగ్ వంటివి ద్వితీయ రంగ కార్యకలాపాలకు కొన్ని ఉదాహరణలు. అదేవిధంగా అడవి నుండి కలపను ఫర్నిచర్ మరియు కాగితంగా, కాటన్ ను బట్టల తయారీకి మరియు ఇనుప ఖనిజం నుండి ఉక్కును కార్లు, ట్రక్కులు మొదలైన ఆటోమొబైల్స్ తయారీకి ఉపయోగిస్తారు.

వాహనాల కర్మాగారం

వస్త్రాల కర్మాగారం

ద్వితీయ రంగం:

ప్రాథమిక రంగం నుండి పొందిన ముడి పదార్థాలను అమ్మకం లేదా వినియోగం కోసం ఉత్పత్తులుగా ప్రాసెసింగ్ చేసే కార్యకలాపాల సమూహం.

ఔషధ తయారీ కర్మాగారం

ఫర్నిచర్ ఉత్పత్తి యూనిట్

మిస్ అవ్వకండి

వాహనాల రకాలు	2022 లో భారతదేశంలో ఉత్పత్తి చేయబడిన యూనిట్ల సంఖ్య
కార్లు వంటి ప్రయాణీకుల వాహనాలు	45 లక్షలు
ట్రక్కులు వంటి వాణిజ్య వాహనాలు	10.3 లక్షలు
త్రిచక్ర వాహనాలు	8.6 లక్షలు
ద్విచక్ర వాహనాలు	2 కోట్లు

(మూలం: భారత ఆటోమొబైల్ తయారీదారుల సంఘం,
<https://www.siam.in/statistics.aspx?mpgid=8&pgidtrail=13>)

అవేంట్ అన్వేషిద్దాం

ఇప్పుడు మనం ద్వితీయ రంగ కార్యకలాపాలకు కొన్ని ఉదాహరణలు చూశాము, ద్వితీయ రంగంలో మరో రెండు ఆర్థిక కార్యకలాపాల పేర్లను చెప్పగలరా?

- 1.
- 2.

గ. తృతీయ కార్యకలాపాలు

ప్రాథమిక మరియు ద్వితీయ కార్యకలాపాల్లో నిమగ్నమైన ప్రజలకు మద్దతును అందించే అన్ని ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ఏమని పిలుస్తారు **తృతీయ కార్యకలాపాలు లేదా తృతీయ రంగం ఆర్థిక కార్యకలాపాలు**. వీటిలో మనం చూడలేని సేవలు ఉన్నాయి, కానీ అవి ఇప్పటికీ చాలా ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తాయి. ఉదాహరణకు, ఒక బ్రుక్కు డ్రైవర్ ధాన్యం మరియు కూరగాయలను పొలం నుండి కర్మాగారానికి లేదా మార్కెట్కు రవాణా చేస్తాడు.

పండ్లు లేదా కూరగాయల వ్యాపారులు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను గృహ వినియోగదారులకు విక్రయిస్తారు. అదేవిధంగా డాక్టర్లు, నర్సులు, టీచర్లు, లాయర్లు, పైలట్లు అవసరమైన వారికి తమ సేవలను అందిస్తున్నారు. మొబైల్ ఫోన్లు మరియు టెలివిజన్లతో సహా ఎలక్ట్రానిక్ వస్తువులను మరమ్మత్తు చేసి సేవలందించే సాంకేతిక నిపుణులు, కార్లు మరియు ట్రాక్టర్లు వంటి వాహనాలను రిపేర్ చేసే మెకానిక్లు మరియు క్రమం తప్పకుండా విద్యుత్ సరఫరాను నిర్ధారించే ఎలక్ట్రిషియన్లు ఉన్నారు. వారి సేవలు మన జీవితాలను సులభతరం చేస్తాయి. అదేవిధంగా, మొబైల్ మరియు ఇంటర్నెట్ ద్వారా కమ్యూనికేషన్ సేవలు, సాఫ్ట్వేర్ అభివృద్ధి మరియు హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, బ్యాంకులు, పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులు, విమానాశ్రయాలు, దుకాణాలలో సేవలు, **గిడ్డంగులు**, మొదలైనవి తృతీయ రంగ ఆర్థిక కార్యకలాపాలకు ఉదాహరణలు. ఈ రంగాన్ని **సేవా రంగం** అని కూడా అంటారు.

తృతీయ

రంగం:

రవాణా, బ్యాంకింగ్ మరియు వ్యాపార నిర్వహణ వంటి ప్రాథమిక మరియు ద్వితీయ రంగాలకు అనుబంధంగా సేవలను అందించే కార్యకలాపాల సమూహం.

గిడ్డంగులు:

ఉత్పత్తులను విక్రయించడానికి, ఉపయోగించడానికి లేదా దుకాణాలకు అద్దెకు ఇవ్వడానికి ముందు వాటిని నిల్వ చేయడానికి ఉపయోగించే పెద్ద భవనాలు.

సాఫ్ట్ వేర్ అభివృద్ధి

రెస్టారెంట్ వద్ద సేవలు

విమానాశ్రయాల్లో సేవలు

రిటైల్ దుకాణాలు

పాల
ఉత్పత్తులు:
పాలను
సేకరించి
నిల్వచేసే
ప్రదేశం.

రంగాల మధ్య పరస్పర ఆధారం

మూడు రకాల ఆర్థిక కార్యకలాపాలు లేదా ఆర్థిక రంగాలు తుది వినియోగం కోసం సహజ ముడి పదార్థాలను ఫినిష్డ్ ఉత్పత్తులుగా మార్చే ప్రక్రియలో ముఖ్యమైన పాత్ర పోషిస్తాయి. గుజరాత్ లోని ఆనంద్ జిల్లాలోని ఒక గ్రామానికి ఒక ఊహజనిత విహారయాత్రకు వెళ్ళాం, ఇక్కడ మూడు రంగాలు ఒకదానికొకటి ఎలా అనుసంధానించబడి ఉన్నాయో మరియు ఒకదానికొకటి ఎలా మద్దతు ఇస్తాయో అర్థం చేసుకోవడానికి ఒక ఆసక్తికరమైన ఉదాహరణను అధ్యయనం చేద్దాం.

పాడి సహకారం: పాలం నుండి పశ్చిం వరకు

ఈ రోజుల్లో, గుజరాత్ లోని రైతులు తమ ప్రాణ స్నేహితులు, వారి ఆవులు లేదా గేదెల సంతోషకరమైన మూలతో రోజును జరుపుకుంటారు! రైతులు, వారి కుటుంబాల జీవితాల్లో ఆవులకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. రైతులు ఆవులకు పాలు పోసి వాటి పాలను సమీపంలోని పాడి పరిశ్రమకు విక్రయిస్తారు. నెలాఖరులో పాల పరిమాణం, నాణ్యతను బట్టి డబ్బులు చెల్లిస్తారు. అయితే 50 ఏళ్ల క్రితం ఈ పరిస్థితి ఉండేది కాదు.

ఆనంద్ మిల్క్ యూనియన్ లిమిటెడ్ (అమూల్) అనే పాల సహకార సంస్థ అద్భుతమైన కథ ఇది. 1940 ల ప్రారంభంలో ఆనంద్ జిల్లాలోని రైతులు పాలను చుట్టుపక్కల గ్రామాలకు విక్రయించేవారు. మండుతున్న ఎండల్లో పాలు అమ్ముకునేందుకు సైకిల్ పై లేదా చుట్టుపక్కల గ్రామాలకు వెళ్లాల్సి

వచ్చేది. మీకు తెలిసినట్లుగా, వేడి వాతావరణంలో పాలు చాలా వేగంగా పాడవుతాయి లేదా పెరుగు అవుతాయి. పాలు చెడిపోకముందే రైతులు త్వరగా అమ్ముకోవాల్సి వచ్చింది. వారు సంపాదించే కొద్దిపాటి డబ్బు కోసం ఇది చాలా శ్రమ. దీంతో దళారులు అనే వ్యక్తులపై ఆధారపడి రైతుల నుంచి తక్కువ ధరకు పాలను బల్క్ గా కొనుగోలు చేసి మార్కెట్ లో అమ్ముకునేవారు. పలుమార్లు రైతులు దళారుల చేతిలో మోసపోయి వేధింపులకు గురయ్యారు.

ఒక రోజు రైతులు సమిష్టిగా తమ సమస్యలతో ప్రముఖ జాతీయ నాయకుడు సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్ ను కలిశారు. ఒక కమిటీని ఏర్పాటు చేసుకోవాలని ఆయన వారికి సూచించారు. స్వతంత్రంగా మారడానికి, మధ్యవర్తులపై ఆధారపడటం మానేయడానికి సహకార సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ఆయన వారికి సలహా ఇచ్చారు. ఒక సహకార సంఘంగా, రైతులు ఒక సమాహంగా పాలను కొనుగోలు చేయవచ్చు మరియు విక్రయించవచ్చు, పాల సేకరణ, ప్రాసెసింగ్ మరియు పంపిణీ యొక్క మొత్తం కార్యకలాపాలను స్వయంగా చూసుకోవచ్చు. రైతులు సర్దార్ పటేల్ సలహా తీసుకున్నారు.

1946లో త్రిభువన్దాస్ పటేల్ (న్యాయవాది, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు), డాక్టర్ వర్గీస్ కురియన్ (ముంబైలోని డెయిరీ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేస్తున్న ఇంజనీర్) నాయకత్వంలో అమూల్ ఏర్పాటైంది.

ఈ కార్యక్రమం మహిళలతో సహా రైతులను ఏకతాటిపైకి తెచ్చి పాల ఉత్పత్తి మరియు అమ్మకాలపై నియంత్రణను ఇచ్చింది. పాల ఉత్పత్తిదారులు పాల

వర్గీస్ కురియన్ (ఎడమ), త్రిభువన్దాస్ పటేల్ (కుడి)

సహకార సంస్థ:

తమ ఆర్థిక, సామాజిక అవసరాలను అధికారిక పద్ధతిలో తీర్చుకోవడానికి స్వచ్ఛందంగా కలిసివచ్చే వ్యక్తుల సమాహం. సహకార సంస్థ వారిదే మరియు సభ్యులు సమిష్టిగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటారు.

మధ్యవర్తులు:

ఉత్పత్తిదారుల నుంచి వస్తువులను కొనుగోలు చేసి వినియోగదారులకు విక్రయించే వ్యక్తులు. ఈ సేవకు దళారులు రుసుము వసూలు చేస్తారు.

పాశ్చరైజేషన్:

హానికరమైన

బ్యాక్టీరియాను

చంపడానికి ఒక నిర్దిష్ట

ఉష్ణోగ్రతకు వేడి

చేయడం ద్వారా పాలను

సంరక్షించే ప్రక్రియ.

కర్మాగారం: వస్తువులను

తయారు చేసే భవనాల

నిర్మాణం లేదా

సమూహం, లేదా వివిధ

భాగాలను కలిపి, తుది

ఉత్పత్తిని తయారు

చేస్తారు.

రిటైల్: పునఃవిక్రయం

కోసం కాకుండా తుది

వినియోగదారుని

ఉపయోగం కోసం తక్కువ

పరిమాణంలో వస్తువుల

అమ్మకం

ఎగుమతి:

ఒక దేశంలో

ఉత్పత్తి చేయబడి,

మరొక దేశంలో

కోసుగోలుదారులకు

లేదా

వినియోగదారులకు

విక్రయించబడే

వస్తువులు మరియు

సేవలు.

సామూహిక అన్వేషణ: భారతదేశం మరియు వెలుపల
భారతదేశం మరియు ప్రపంచం: నేల మరియు ప్రజలు

ఉత్పత్తి, పాశ్చరైజేషన్, అమ్మకం వంటి అన్ని విషయాలపై సమిష్టిగా తమ సొంత నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. పనులను అందరూ పంచుకున్నారు, ఇది వారి ఆదాయాన్ని క్రమంగా పెంచడానికి సహాయపడింది. ఇక దళారుల అవసరం లేకుండా ఒక పెద్ద కుటుంబంలా మారిపోయారు!

ఎక్కువ మంది రైతులు సహకార సంఘం యొక్క ప్రయోజనాలను చూడటం ప్రారంభించడంతో, అది పెరుగుతూనే ఉంది. సేకరిస్తున్న పాల పరిమాణం

ఇలా ఉంది దాని నుండి ఇతర ఉత్పత్తులను తయారు చేయాలని రైతులు నిర్ణయించారు. వారు ఆనంద్లో ఒక కర్మాగారాన్ని ఏర్పాటు చేసి, వెన్న మరియు పాల పొడిని ఉత్పత్తి చేయడం ప్రారంభించారు.

నేడు, ఈ సహకార సంస్థ భారతదేశం అంతటా అనేక పాల ప్రాసెసింగ్ ప్లాంట్లు మరియు కర్మాగారాల్లో విస్తృత శ్రేణి ఉత్పత్తులను కలిగి ఉంది. మీరు కొన్నింటిని పేర్కొనగలరా? ఈ ఉత్పత్తులను దేశవ్యాప్తంగా చిన్న మరియు పెద్ద రిటైల్ దుకాణాలలో రవాణా చేసి విక్రయిస్తారు. నిజానికి, వారు ప్రపంచంలోని అనేక దేశాలకు కూడా ఉత్పత్తులను ఎగుమతి చేస్తారు. ఆశ్చర్యకరం కాదా?

ఈ ఆసక్తికరమైన కథలో, ఈ సహకార సంస్థ రైతులు తరువాత పాలను

విక్రయించడానికి తమ ఆవులను పాలిస్తారు. ఈ రకమైన ఆర్థిక కార్యకలాపాన్ని ఏమని అంటారు ప్రాథమిక రంగ ఆర్థిక వ్యవస్థ క్రియ ఎందుకంటే ఉత్పత్తి (పాలు) నేరుగా సహజ వనరు (ఆవులు/పశువులు) నుండి తీసుకోబడుతుంది.

పాలు ప్రాసెస్ చేయబడతాయి మరియు ఒక రూపం (ద్రవం) నుండి మరొక రూపంలోకి మార్చబడతాయి - పాల పొడి, నెయ్యి, జున్ను, వెన్న మరియు

కర్మాగారాలలో మరెన్నో. ఈ ఆర్థిక కార్యకలాపాలను ఏమని పిలుస్తారు ద్వితీయ రంగ ఆర్థిక కార్యకలాపాలు అంటారు.

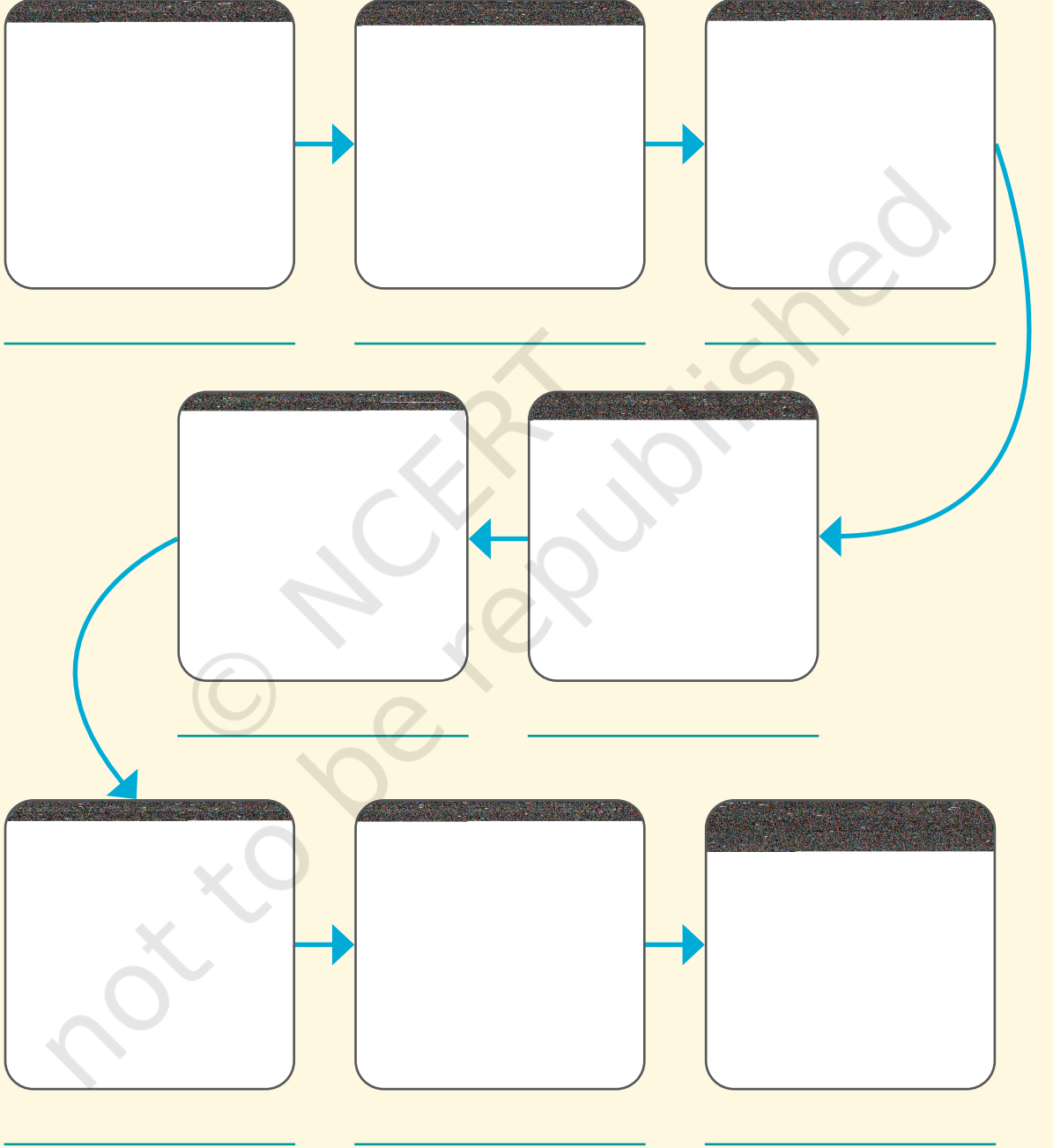

అమూల్ తాను తయారు చేసే అన్ని ఉత్పత్తులతో ఏమి చేస్తుంది? వాటిని వివిధ ప్రాంతాల్లో విక్రయిస్తోంది. అమూల్ తన ఉత్పత్తులను రవాణా చేయడానికి లారీలు మరియు ట్రక్కులతో పాటు రైల్వే, వాయు మరియు షిప్పింగ్ సేవలను ఉపయోగిస్తుంది. ఇది రిఫైల్ దుకాణాలను ఏర్పాటు చేసింది మరియు గుజరాత్ అంతటా పట్టణాలు, నగరాలు మరియు గ్రామాల్లోని ఇతర దుకాణాలకు పాలు మరియు పాల ఉత్పత్తులను సరఫరా చేస్తుంది. ఇక్కడ, రవాణా, ప్రేడింగ్ మరియు రిఫైల్ తృతీయ కార్యకలాపం.

మిస్ అవ్వకండి

అమూల్ మాదిరిగానే కర్ణాటకకు చెందిన నందిని, ఢిల్లీ-ఎన్సీఆర్కు చెందిన మదర్ డెయిరీ, తమిళనాడుకు చెందిన ఆవిన్, ఆంధ్రప్రదేశ్కు చెందిన విజయ, నాగాలాండ్కు చెందిన కేవీ, బీహార్కు చెందిన సుధ, పంజాబ్కు చెందిన వెర్కా వంటి బ్రాండ్ల కింద అనేక ఇతర పాల సహకార సంఘాలు ఉన్నాయి. రైతులు, వికలాంగులు, మహిళలు వంటి సమూహాలు ఏకతాటిపైకి రావడానికి సహాయపడి, వారి జీవితాల్లో సుసంపన్నతను తీసుకువచ్చిన మీ చుట్టూ ఉన్న ఒక సహకార సంస్థ పేరు చెప్పగలరా?

ఈ క్రింది చిత్రాల సహాయంతో, మీరు చదివిన పుస్తకాలు ఎలా తయారవుతాయో చూద్దాం. గుజ్జు (చెట్టు చెక్క, పైబర్) కాగితంగా, ముద్రణ తర్వాత పాఠ్యపుస్తకాలుగా రూపాంతరం చెందడాన్ని ఈ చిత్రాలు చూపిస్తున్నాయి.

పటం 14.1

ఈ ప్రక్రియలో భాగమైన కార్యకలాపాలు - చెట్ల నుండి గుజ్జును తీయడం నుండి కాగితం తయారు చేయడం మరియు చివరికి పుస్తకాలను తయారు చేయడం వరకు, మూడు రంగాలు కలిసి పనిచేయకపోతే సాధ్యమయ్యేవి కావు.

దాని గురించి ఆలోచించండి

206వ పేజీలోని పటం 14.1లో చూపించిన ప్రక్రియ యొక్క వివిధ దశలను గమనించండి మరియు వాటిని మీ సహవిద్యార్థులతో చర్చించండి.

అవేంట్ అన్వేషిద్దాం

పటం 14.1 ది పేజీ 206 లో చూపించిన దృష్టాంతంలో చిత్రాలను లేబుల్ చేయండి:

1. ప్రాథమిక రంగం
2. ద్వితీయ రంగం
3. తృతీయ రంగం

మిస్ అవ్వకండి

ఈ రోజుల్లో, ఉపయోగించిన కాగితాన్ని రీసైకింగ్ చేసి కొత్త కాగితాన్ని తయారు చేస్తున్నారు. కేవలం ఒక టన్ను కాగితాన్ని రీసైకింగ్ చేయడం వల్ల 17 చెట్లతో పాటు వ్యర్థాలను పడేసే 2.5 క్యూబిక్ మీటర్ల ల్యాండ్ ఫిల్ స్థలాన్ని ఆదా చేయవచ్చు. చెక్క గుజ్జు నుండి కొత్త కాగితాన్ని తయారు చేయడం కంటే కాగితాన్ని రీసైకిల్ చేయడానికి 70 శాతం తక్కువ శక్తి మరియు నీరు అవసరం.

మీ పాఠశాల యొక్క తరగతి గదులు మరియు కార్యాలయాల్లో కాగితాన్ని విచక్షణతో ఉపయోగించగల విభిన్న మార్గాలు ఏమిటి?

అవేంటో అన్వేషిద్దాం

మీ చుట్టుపక్కల ఆర్థిక కార్యకలాపాలను జాబితా చేయండి మరియు వాటిని ప్రాథమిక, ద్వితీయ లేదా తృతీయ అని సముచితంగా లేబుల్ చేయండి. అవి ఒకదానితో ఒకటి ఎలా అనుసంధానించబడి అయ్యాయో చూపించడానికి బాణాలు గీయండి. వారు ఏ విధాలుగా ఒకరిపై ఒకరు ఆధారపడతారు? ఒకవేళ ఒక యాక్టివిటీ ఆగిపోతే ఏమి జరుగుతుంది?

మనం ముందుకు సాగే ముందు...

- ఈ అధ్యాయంలో, ఆర్థిక కార్యకలాపాల యొక్క మూడు రంగాల గురించి మనం నేర్చుకున్నాము.
- ప్రాథమిక, ద్వితీయ మరియు తృతీయ - మూడు రకాల ఆర్థిక కార్యకలాపాలు లేదా రంగాల మధ్య వ్యత్యాసాన్ని అలాగే పరస్పర ఆధారితత్వాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి వివిధ ఉదాహరణలు మరియు దృష్టాంతాలు సహాయపడ్డాయి.

ప్రశ్నలు, కార్యకలాపాలు మరియు ప్రాజెక్టులు

1. ప్రాథమిక రంగం అంటే ఏమిటి? ఇది ఎలా భిన్నంగా ఉంటుంది ద్వితీయ రంగం? రెండు ఉదాహరణలు ఇవ్వండి.
2. తృతీయ రంగంపై ద్వితీయ రంగం ఎలా ఆధారపడి ఉంటుంది? కొన్ని ఉదాహరణలతో వివరించండి.
3. ప్రాథమిక, ద్వితీయ మరియు తృతీయ రంగాల మధ్య పరస్పర ఆధారపడటానికి ఒక ఉదాహరణ ఇవ్వండి. ప్రవాహ రేఖాచిత్రాన్ని ఉపయోగించి చూపించండి.